

Viinirannan ja Ahonkylän valokuituverkon rakennushankkeen lainojen takauksen myöntäminen

Kunnanhallitus 20.04.2026 § 79

207/02.05.06.00/2026

Karelnet Oy, jonka omistaa 100 % emoyhtiö Osuuskunta Siikaverkko, suunnittelee valokuitukaapelin vetämistä Viinirannan ja Ahonkylän alueelle. Hankkeen tavoitteena on rakentaa huippunopea, kiinteä tietoliikenneverkko Liperin Viinirannan ja Ahonkylän alueelle v. 2026-2027. Alueella ei ole kiinteää valokuituverkkoa ja mobiiliyhteydet ovat heikot. Tarve toimivalle valokuituverkolle Viinirannan ja Ahonkylän alueella on suuri. Tavoitteena on turvata kuntalaisten yhdenvertaisuus ja harvaan asuttujen seutujen elinvoima.

Karelnet Oy:llä on jo valmis valokuituverkko Outokummussa ja Komperon vesiosuuskunnan valokuituverkko siirtyi yhtiön omistukseen kesällä 2025. Karelnet Oy on kerännyt noin sadan liittäjän ennakkotilaukset Viinirannan ja Ahonkylän alueelta. Rakennustöiden aikana liittäjien määrä saattaa kasvaa. Alue liitetään rakennustöiden yhteydessä Komperon valokuitukeskukseen, jossa on jo valmiina noin 80 liittymää. Liittymisen jälkeen Outokumpu, Kompero, Viiniranta ja Ahonkylä olisivat yhtenäistä valokuituverkkoa. Rakennustyöt on tarkoitus aloittaa kesällä 2026.

Karelnet Oy on hakenut hankkeelle rahoitusta ELY-keskukselta (Ruokavirasto). Hankkeen kokonaiskustannus on 1 020 908,90 euroa, josta haettava tuki- /avustusosuus on 530 195,44 euroa. Tälle osuudelle Karelnet Oy on hakenut rahoituslaitokselta lyhytaikaista rakennuslainaa, jonka yhtiö maksaa pois saadulla tukirahoituksella. Lyhytaikaista lainaa yhtiön on tarkoitus nostaa rakennushankkeen etenemisen ja tarpeen mukaan. Karelnet Oy hakee tälle lyhytaikaiselle lainalle kunnan takausta.

Lisäksi Karelnet Oy on hakenut rahoituslaitokselta lopulle 490 713,46 euron kustannusosuudelle pitkäaikaista (20 vuotta) lainaa. Laina kattaa ei-tukikelpoiset kustannukset. Nämä kustannukset maksetaan asiakkaiden liittymien käyttömaksuilla ja kuituvuokrauksilla laina-aikana. Karelnet Oy hakee tälle pitkäaikaiselle lainalle kunnan takausta.

Liperin kunnan takauspolitiikka (KV 15.11.2021) määrittelee, että kunnan on tarkistettava seuraavat asiat, jotta takauksessa ei ole kyse valtiontuen käytöstä:

- lainanottaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa,
- takauksen laajuus voidaan myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti (kiinteä enimmäismäärä ja rajattu voimassaoloaika),

- takaus ei kata missään vaiheessa enempää kuin 80 prosenttia lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä ja
- takauksesta maksetaan markkinaperusteinen hinta

Lisäksi kunnan on vaadittava vastavakuudet ja takausproviisiio.

Karelnet Oy on toimittanut viimeisimmän vahvistetun tilinpäätöksen 2024 kunnalle (tuloslaskelma ja tase). Vuoden 2025 tilinpäätöstä ei ole vielä vahvistettu. Yhtiön taloustiedot eivät poikkea vastaavassa vaiheessa olevasta yhtiöstä, jolla ei ole vielä tulovirtaa valokuituverkon keskeneräisyydestä johtuen. Karelnet Oy:n omistavan emoyhtiön Osuuskunta Siikaverkon taloustilanne on kuitenkin vakaa. Takauksen laajuus on tarkasti tiedossa (lainamäärä, laina-aika ja takaisinmaksusuunnitelma). Takaus kaattaa koko lainamäärän 100 prosenttisesti, joten tämä kohta ei ole takauspolitiikan mukainen. Valtuuston on tässä tapauksessa tehtävä perusteltu päätös tämän ehdon poikkeamisesta.

Kunta perii myöntämästään omavelkaisesta takauksesta 0,5 prosentin vuotuisen takausprovision, joka peritään vuosittain 31.12. maksamatta olevalle pääomalle.

Takausprovision suuruus perustuu hankkeen kokonaisriskin arviointiin ja vastaa kunnan takauksesta ottamaa taloudellista riskiä. Provisio kattaa kunnan takaukseen liittyvän riskipreemion sekä hallinnolliset kustannukset, eikä se sisällä EU:n valtioneuvoston sääntöjen vastaista taloudellista etua takauksen saajalle.

Valokuituhanke on luonteeltaan pitkäjänteinen infrastruktuurihanke, jonka taloudelliset riskit ovat tavanomaista elinkeinotoimintaa alhaisemmat. Valokuituverkko muodostaa paikallisesti rajatun ja pitkäikäisen verkko-omaisuuden, jonka kysyntä perustuu pysyvään ja ennakoitavaan käyttöön. Hankkeen rahoitusrakenne on vakaa, ja hankkeeseen liittyy kunnalle asetettavia vastavakuuksia, jotka rajoittavat kunnan mahdollista taloudellista vastuuta. Yrityskiinnityksen myötä vastavakuutena on käytännössä Liperin kunnan alueelle rakentuva valokuituverkko.

Kunnan perimä takausprovisio on linjassa muiden vastaavien kuntien vastaavissa valokuitu- ja infrastruktuurihankkeissa sovellettujen provisiotasoiden kanssa. Provisio on mitoitettu siten, että se täyttää kuntalain edellytyksen riskien hallinnasta ja kunnan taloudellisten etujen turvaamisesta, mutta ei ole markkinaehtoista yritystakausta vastaavan korkuinen.

Kunta on arvioinut, ettei takauksen myöntäminen ja siitä perittävä provisiio vaaranna kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä

tehtävistä. Takauksen myöntäminen tukee kunnan strategisia tavoitteita elinvoiman, saavutettavuuden ja digitaalisen infrastruktuurin kehittämiseksi. Hanke ei etene ilman kunnan takausta molemmille lainoille.

Kunnanhallitus on saanut selvityksen hankkeen suunnitelmista, mahdollisesta toteutuksesta ja siihen liittyvistä riskeistä 30.3.2026.

Vaikutusten arviointi

Taloudelliset vaikutukset:

Päätöksellä ei ole välittömiä menovaikutuksia kunnalle. Takauksesta perittävä takausprovisio kattaa osan kunnan ottamasta riskistä. Taloudellinen riski kunnalle liittyy takausvastuun mahdolliseen realisoitumiseen, mutta riskiä pienentävät hankkeen rahoitusrakenne, vastavakuudet sekä ELY-keskuksen myöntämä tuki.

Toiminnalliset ja strategiset vaikutukset:

Hanke edistää kunnan strategisia tavoitteita elinvoiman, saavutettavuuden ja digitaalisen infrastruktuurin kehittämisessä. Valokuituverkon rakentaminen parantaa merkittävästi tietoliikenneyhteyksiä alueilla, joilla mobiiliyhteydet ovat heikot.

Vaikutukset kuntalaisiin ja alueen kehitykseen:

Hankkeella on myönteisiä vaikutuksia kuntalaisten yhdenvertaisuuteen, etätyö- ja yritystoiminnan edellytyksiin sekä harvaan asuttujen alueiden elinvoimaan. Suorat vaikutukset kuntalaisille kohdistuvat palveluiden ja yhteyksien toimivuuden paranemiseen.

Riskivaikutukset:

Riskit ovat hallittavissa ja rajautuvat takausvastuuseen. Kunta on arvioinut, ettei takauksen myöntäminen vaaranna sen lakisääteisten tehtävien hoitamista. Hanke ei etene ilman kunnan takauksia ja vaihtoehtona on alueen jääminen kokonaan valokuituverkon ulkopuolelle.

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se hyväksyy:

1. Karelnet Oy hakeman:

-Lyhytaikaiseen (hankeaikainen) 530 195,44 euron lainaan Liperin kunnan 100 % takauksen (tukikelpoinen osuus) ja

-Pitkäaikaiseen (20 vuotta) 490 713,46 euron lainaan Liperin kunnan 100 % takauksen (tukikelvoton osuus).

2. sekä asettaa edellä mainituille asioille:

- vastavakuusvaatimuksena yrityskiinnityksen Karelnet Oy:hyn ja

- 0,5 prosentin vuosittaisen takausprovision jäljellä olevasta lainapääomasta.

3. takausvastuun koko lainamäärälle (ELY:n edellyttämä määrä)

4. valtuuttaa talous- ja hallintojohtajan allekirjoittamaan Liperin kunnan puolesta takauksiin liittyvät asiakirjat.

Takauksen myöntämisen ehtona on, että ELY:n hakemuspäätös on myönteinen sekä Karelnet Oy:lle myönnetään rahoituslaitoksen antamat lainat. Karelnet Oy:n tulee kilpailuttaa lainat ja valita kokonaistaloudellisesti edullisin rahoittaja.

Tarkemmat rahoitusosuudet selviävät ELY:n tekemästä päätöksestä. Tarvittaessa kunnanhallitus voi vahvistaa tämän päätöksen yli menevät takausmäärät.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Toimeenpano
Lisätietoja

Valtuusto
Lisätietoja talous- ja hallintojohtaja puh. 050 439 8005.